DECIZII

DECIZIA (PESC) 2020/1999 A CONSILIULUI

din 7 decembrie 2020

privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29,

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) Uniunea este fondată pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept și pe respectarea drepturilor omului și și-a asumat angajamentul de a proteja aceste valori, care joacă un rol esențial în asigurarea păcii și securității durabile, fiind pietrele de temelie ale acțiunii sale externe.

(2) Drepturile omului au un caracter universal, indivizibil, interdependent și interconectat. Statele au responsabilitatea principală de a respecta, proteja și garanta drepturile omului, inclusiv asigurarea respectării dreptului internațional al drepturilor omului. Încălcările drepturilor omului și abuzurile împotriva acestora la nivel mondial rămân o preocupare majoră, inclusiv implicarea semnificativă a actorilor nestatali în abuzuri împotriva drepturilor omului la nivel mondial, precum și gravitatea multor astfel de acte. Astfel de acte încalcă principiile și amenință obiectivele acțiunii externe a Uniunii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 21 alineatele (1) și (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

(3) La 9 decembrie 2019, Consiliul a salutat lansarea de către Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate („Înaltul Reprezentant") a activității pregătitoare în vederea instituirii unui regim al Uniunii de aplicare generală pentru măsurile restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva acestora.

(4) Prezenta decizie instituie un cadru pentru măsuri restrictive specifice menite să vizeze încălcările grave ale drepturilor omului și abuzurile grave împotriva acestora la nivel mondial. În această privință, Consiliul subliniază importanța dreptului internațional al drepturilor omului și a interacțiunii dintre dreptul internațional al drepturilor omului și dreptul internațional umanitar atunci când are în vedere aplicarea unor măsuri restrictive specifice în temeiul prezentei decizii. Prezenta decizie nu afectează aplicarea altor decizii existente sau viitoare ale Consiliului adoptate în cadrul politicii externe și de securitate comune care instituie măsuri restrictive având în vedere situația din anumite țări terțe și care vizează încălcări ale drepturilor omului sau abuzuri împotriva acestora.

(5) Astfel de măsuri restrictive specifice vor urmări obiective de politică externă și de securitate comună, astfel cum sunt prevăzute la articolul 21 din TUE, și vor contribui la acțiunile Uniunii de consolidare și sprijinire a democrației, a statului de drept, a drepturilor omului și a principiilor dreptului internațional, în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (b) din TUE. Aplicarea unor astfel de măsuri restrictive specifice va fi în concordanță cu strategia globală a Uniunii în acest domeniu și va consolida capacitatea Uniunii de a promova respectarea drepturilor omului.

(6) Sunt necesare acțiuni suplimentare din partea Uniunii pentru punerea în aplicare a anumitor măsuri,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Prezenta decizie instituie un cadru pentru măsuri restrictive specifice menite să vizeze încălcări grave ale drepturilor omului și abuzuri grave împotriva acestora la nivel mondial. Aceasta se aplică:

(a) genocidului;

(b) crimelor împotriva umanității;

(c) următoarelor încălcări grave ale drepturilor omului sau abuzuri grave împotriva acestora:

(i) tortura și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante;

(ii) sclavia;

(iii) execuțiile și asasinatele extrajudiciare, sumare sau arbitrare;

(iv) disparițiile forțate de persoane;

(v) arestările sau detențiile arbitrare;

(d) altor încălcări ale drepturilor omului sau abuzuri împotriva acestora, incluzând dar nelimitându-se la următoarele încălcări sau abuzuri, în măsura în care aceste încălcări sau abuzuri sunt larg răspândite, sistematice sau reprezintă motive de profundă îngrijorare în ceea ce privește obiectivele politicii externe și de securitate comune prevăzute la articolul 21 din TUE:

(i) traficul de persoane, precum și abuzurile împotriva drepturilor omului comise de persoane care introduc ilegal migranți, astfel cum se menționează în prezentul articol;

(ii) violența sexuală și bazată pe gen;

(iii) încălcări sau abuzuri în ceea ce privește libertatea de întrunire și de asociere pașnică;

(iv) încălcări sau abuzuri în ceea ce privește libertatea de opinie și de exprimare;

(v) încălcări sau abuzuri în ceea ce privește libertatea religioasă sau de convingere.

(2) În scopul aplicării alineatului (1), ar trebui să se țină seama de dreptul internațional cutumiar și de instrumentele de drept internațional acceptate pe scară largă, cum ar fi:

(a) Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice;

(b) Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale;

(c) Convenția pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid;

(d) Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

(e) Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială;

(f) Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei;

(g) Convenția cu privire la drepturile copilului;

(h) Convenția internațională pentru protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate;

(i) Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap;

(j) Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special de femei și copii, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate;

(k) Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale;

(l) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

(3) În înțelesul prezentei decizii, persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele pot include:

(a) actori statali;

(b) alți actori care exercită un control sau o autoritate efectivă asupra unui teritoriu;

(c) alți actori nestatali.

(4) La stabilirea sau modificarea listei prevăzute în anexă cu privire la alți actori nestatali, în conformitate cu alineatul (3) litera (c), Consiliul ține seama, în special, de următoarele elemente specifice:

(a) obiectivele politicii externe și de securitate comune prevăzute la articolul 21 din TUE; și

(b) gravitatea și/sau impactul abuzurilor.

Articolul 2

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a împiedica intrarea sau tranzitul pe teritoriul lor al:

(a) persoanelor fizice responsabile de actele prevăzute la articolul 1 alineatul (1);

(b) persoanelor fizice care furnizează sprijin financiar, tehnic sau material sau sunt implicate în alt mod în actele prevăzute la articolul 1 alineatul (1), inclusiv prin planificarea, conducerea, comandarea, sprijinirea, pregătirea, facilitarea sau încurajarea acestor acte;

(c) persoanelor fizice asociate cu persoanele cărora li se aplică literele (a) și (b),

astfel cum figurează pe lista cuprinsă în anexă.

(2) Un stat membru nu este obligat, în temeiul alineatului (1), să refuze intrarea pe teritoriul său a propriilor resortisanți.

(3) Alineatul (1) nu aduce atingere cazurilor în care unui stat membru îi revine o obligație în temeiul dreptului internațional, și anume:

(a) în calitate de țară-gazdă a unei organizații internaționale interguvernamentale;

(b) în calitate de țară-gazdă a unei conferințe internaționale convocate de Organizația Națiunilor Unite sau desfășurate sub auspiciile acesteia;

(c) în temeiul unui acord multilateral care conferă privilegii și imunități; sau

(d) în temeiul Tratatului de conciliere (Tratatul de la Lateran) încheiat în 1929 între Sfântul Scaun (Statul Cetății Vaticanului) și Italia.

(4) Se consideră că alineatul (3) se aplică și în cazul în care un stat membru este țara-gazdă a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

(5) Consiliul este informat în mod corespunzător în toate cazurile în care un stat membru acordă o derogare în temeiul alineatului (3) sau (4).

(6) Statele membre pot acorda derogări de la măsurile impuse în temeiul alineatului (1) atunci când deplasarea se justifică dintr-un motiv umanitar urgent sau se efectuează în scopul participării la reuniuni interguvernamentale sau la reuniuni promovate sau găzduite de Uniune ori la reuniuni găzduite de un stat membru care asigură președinția OSCE, în cazul în care se poartă un dialog politic care promovează direct obiectivele de politică ale măsurilor restrictive, inclusiv încetarea încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului și înregistrarea de progrese în domeniul drepturilor omului.

(7) Statele membre pot, de asemenea, să acorde derogări de la măsurile impuse în temeiul alineatului (1) în cazul în care intrarea sau tranzitul este necesar pentru îndeplinirea unor proceduri judiciare.

(8) Un stat membru care dorește să acorde derogările menționate la alineatul (6) sau (7) notifică acest lucru Consiliului în scris. Se consideră că derogarea este acordată cu excepția cazului în care unul sau mai mulți membri ai Consiliului obiectează în scris în termen de două zile lucrătoare de la primirea notificării în cauză. În cazul în care unul sau mai mulți membri ai Consiliului ridică o obiecție, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate decide să acorde derogarea propusă.

(9) În cazul în care, în temeiul alineatului (3), (4), (6), (7) sau (8), un stat membru autorizează intrarea sau tranzitul pe teritoriul său al unor persoane care figurează pe lista cuprinsă în anexă, autorizația se limitează strict la scopul în care a fost acordată și la persoanele vizate în mod direct de aceasta.

Articolul 3

(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea, sunt deținute ori controlate de:

(a) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme responsabile de actele prevăzute la articolul 1 alineatul (1);

(b) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care furnizează sprijin financiar, tehnic sau material ori sunt implicate în alt mod în actele prevăzute la articolul 1 alineatul (1), inclusiv prin planificarea, conducerea, comandarea, sprijinirea, pregătirea, facilitarea sau încurajarea actelor respective;

(c) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care sunt asociate cu persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele cărora li se aplică literele (a) și (b),

astfel cum figurează pe lista cuprinsă în anexă.

(2) Niciun fond și nicio resursă economică nu se pun, în mod direct sau indirect, la dispoziția persoanelor fizice sau juridice, a entităților sau a organismelor care figurează pe lista cuprinsă în anexă și nici nu se pot utiliza în beneficiul acestora.

(3) Prin derogare de la alineatele (1) și (2), autoritățile competente ale statelor membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate ori punerea la dispoziție a anumitor fonduri sau resurse economice, în condițiile pe care le consideră adecvate, după ce au constatat că fondurile sau resursele economice în cauză:

(a) sunt necesare pentru satisfacerea necesităților de bază ale persoanelor fizice sau juridice, ale entităților sau organismelor incluse pe lista din anexă și ale membrilor de familie care se află în întreținerea respectivelor persoane fizice, inclusiv cheltuielile pentru alimentație, chirie sau rate ipotecare, medicamente și tratamente medicale, impozite, prime de asigurare și plata serviciilor de utilități publice;

(b) sunt destinate exclusiv plății unor onorarii rezonabile sau rambursării cheltuielilor suportate în legătură cu prestarea unor servicii juridice;

(c) sunt destinate exclusiv plății unor comisioane sau taxe aferente serviciilor de păstrare sau de gestionare curentă a unor fonduri sau resurse economice înghețate;

(d) sunt necesare pentru cheltuieli extraordinare, cu condiția ca autoritatea competentă relevantă să fi notificat autorităților competente ale celorlalte state membre și Comisiei motivele pe baza cărora consideră că ar trebui acordată o autorizație specifică, cu cel puțin două săptămâni înainte de acordarea autorizației; sau

(e) urmează să fie plătite într-un cont sau dintr-un cont al unei misiuni diplomatice sau consulare ori al unei organizații internaționale care beneficiază de imunități în conformitate cu dreptul internațional, în măsura în care astfel de plăți sunt destinate a fi utilizate în scopurile oficiale ale misiunii diplomatice sau consulare ori ale organizației internaționale.

Statul membru în cauză informează celelalte state membre și Comisia în legătură cu orice autorizație acordată în temeiul prezentului alineat.

(4) Prin derogare de la alineatul (1), autoritățile competente ale statelor membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) fondurile sau resursele economice fac obiectul unei hotărâri arbitrale pronunțate înainte de data la care persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul menționat la alineatul (1) a fost inclus pe lista cuprinsă în anexă, al unei hotărâri judecătorești ori al unei decizii administrative adoptate în Uniune sau al unei hotărâri judecătorești executorii în statul membru în cauză, înainte sau după data respectivă;

(b) fondurile sau resursele economice vor fi utilizate exclusiv pentru a satisface cererile garantate printr-o astfel de hotărâre sau decizie ori a căror valabilitate este recunoscută printr-o astfel de hotărâre sau decizie, în limitele stabilite de actele cu putere de lege și de normele administrative aplicabile ce reglementează drepturile persoanelor care formulează astfel de cereri;

(c) hotărârea sau decizia nu este în beneficiul niciunei persoane fizice sau juridice, entități sau al niciunui organism care figurează pe lista cuprinsă în anexă; și

(d) recunoașterea hotărârii sau a deciziei nu contravine ordinii publice din statul membru în cauză.

Statul membru în cauză informează celelalte state membre și Comisia în legătură cu orice autorizație acordată în temeiul prezentului alineat.

(5) Alineatul (1) nu împiedică o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism enumerat în anexă să efectueze plăți datorate în temeiul unui contract sau acord încheiat de persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul în cauză sau în baza unei obligații care a survenit anterior datei la care persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul respectiv a fost inclus pe lista din anexă, cu condiția ca statul membru în cauză să fi stabilit că beneficiarul plății respective nu este, în mod direct sau indirect, o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism menționat la alineatul (1).

(6) Alineatul (2) nu se aplică sumelor transferate în conturile înghețate care reprezintă:

(a) dobânzi sau alte venituri generate de aceste conturi;

(b) plăți datorate în baza unor contracte, acorduri sau obligații care au fost încheiate sau care au survenit anterior datei la care conturile respective au intrat sub incidența măsurilor prevăzute la alineatele (1) și (2); sau

(c) plăți datorate în temeiul unor hotărâri judecătorești, decizii administrative sau hotărâri arbitrale pronunțate în Uniune sau executorii în statul membru în cauză, cu condiția ca orice astfel de dobânzi, alte venituri și plăți să rămână sub incidența măsurilor prevăzute la alineatul (1).

Articolul 4

(1) Prin derogare de la articolul 3 alineatele (1) și (2), autoritățile competente ale statelor membre pot autoriza deblocarea anumitor fonduri sau resurse economice înghețate ori punerea la dispoziție a anumitor fonduri sau resurse economice, în condițiile pe care autoritățile competente le consideră adecvate, după ce au stabilit că punerea la dispoziție a respectivelor fonduri sau resurse economice este necesară în scopuri umanitare, cum ar fi acordarea sau facilitarea acordării de asistență, inclusiv de materiale medicale, alimente sau transferul de lucrători umanitari și asistență conexă sau pentru evacuări.

(2) Statul membru în cauză informează celelalte state membre și Comisia în legătură cu orice autorizație acordată în temeiul prezentului articol, în termen de patru săptămâni de la acordarea autorizației.

Articolul 5

(1) Consiliul, hotărând în unanimitate pe baza unei propuneri a unui stat membru sau a Înaltului Reprezentant, întocmește și modifică lista prevăzută în anexă.

(2) Consiliul comunică persoanei fizice sau juridice, entității sau organismului vizat deciziile menționate la alineatul (1), inclusiv motivele includerii pe listă, fie direct, dacă adresa este cunoscută, fie prin publicarea unui aviz, acordând persoanei fizice sau juridice, entității sau organismului în cauză posibilitatea de a prezenta observații.

(3) În cazul în care se transmit observații sau se prezintă dovezi substanțiale noi, Consiliul reexaminează deciziile menționate la alineatul (1) și informează în consecință persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul în cauză.

Articolul 6

(1) Anexa cuprinde motivele includerii pe listă a persoanelor fizice și juridice, a entităților sau a organismelor menționate la articolele 2 și 3.

(2) Anexa include informațiile necesare identificării persoanelor fizice sau juridice, a entităților sau a organismelor vizate, în cazul în care aceste informații sunt disponibile. În ceea ce privește persoanele fizice, aceste informații pot cuprinde: numele și pseudonimele; data și locul nașterii; cetățenia; numărul de pașaport și de carte de identitate; sexul; adresa, dacă este cunoscută; precum și funcția sau profesia. În ceea ce privește persoanele juridice, entitățile sau organismele, astfel de informații pot cuprinde denumirea, locul și data înregistrării, numărul de înregistrare și sediul.

Articolul 7

(1) Consiliul și Înaltul Reprezentant prelucrează datele cu caracter personal în vederea îndeplinirii sarcinilor care le revin în temeiul prezentei decizii, în special:

(a) în ceea ce privește Consiliul, pentru pregătirea și efectuarea modificărilor la anexă;

(b) în ceea ce privește Înaltul Reprezentant, pentru pregătirea modificărilor la anexă.

(2) Consiliul și Înaltul Reprezentant pot prelucra, dacă este cazul, datele relevante referitoare la infracțiunile comise de persoanele fizice incluse pe listă și la condamnările penale sau măsurile de securitate privind aceste persoane, numai în măsura în care o astfel de prelucrare este necesară pentru întocmirea anexei.

(3) În înțelesul prezentei decizii, Consiliul și Înaltul Reprezentant sunt desemnați drept „operator” în sensul articolului 3 punctul 8 din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]), pentru a asigura faptul că persoanele fizice în cauză își pot exercita drepturile în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1725.

Articolul 8

Nu se dă curs niciunei cereri legate de orice contract sau tranzacție a cărei executare a fost afectată, în mod direct sau indirect, în totalitate sau parțial, de măsurile impuse în temeiul prezentei decizii, inclusiv cererilor de acordare de despăgubiri sau oricărei alte cereri de acest tip, cum ar fi cererile de daune-interese sau cele de chemare în garanție, în special cererilor de prelungire sau de plată a unei obligațiuni, a unei garanții sau a unei despăgubiri, în special de natură financiară, indiferent de formă, în cazul în care sunt făcute de:

(a) persoanele fizice sau juridice, entitățile ori organismele desemnate, care sunt incluse pe lista din anexă;

(b) o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism care acționează prin intermediul sau în numele uneia dintre persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele menționate la litera (a).

Articolul 9

Pentru ca măsurile prevăzute de prezenta decizie să aibă un impact cât mai mare, Uniunea încurajează statele terțe să adopte măsuri restrictive similare celor prevăzute de prezenta decizie.

Articolul 10

Prezenta decizie se aplică până la 8 decembrie 2023 și se reexaminează permanent. Măsurile prevăzute la articolele 2 și 3 se aplică persoanelor fizice sau juridice, entităților și organismelor care figurează pe lista cuprinsă în anexă până la 8 decembrie 2021.

Articolul 11

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 7 decembrie 2020.

Pentru Consiliu
Președintele
J. BORRELL FONTELLES

([1]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

ANEXĂ

Lista persoanelor fizice și juridice, a entităților și a organismelor menționate la articolele 2 și 3

A. Persoane fizice

B. Persoane juridice, entități și organisme